

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Égész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshos hordva:	
Égész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Égész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

M megjelenik minden nap a hétfő és
szombat utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
vagy megőrsésére nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes számok ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 14.

Áramlatok.

Pár évvel ezelőtt, Széchenyi serlegével a kezében mondotta Szemere Miklós: »Nem boldog a magyar.« Igaza volt. Sőt... Ha tovább tüzzük gondolatainkat ezen szomorú nyilatkozatnál, ha feltők mélyebben elgondolkozunk és elmélkedünk; ha hozzá még figyelembe vesszük azon forrongást, lázt, mely társadalmunkat borzongatja, ha nézzük azon erkölcsi pusztításokat, melyeket a nemzetközi áramlatok: a szabadságharc és szocializmus okoz fent és lent egyaránt — elmondhatjuk: Nem boldog az ember.

Nem boldog az ember! Pedig a boldogságot keresi, a boldogságot hajhássza, ezért küzd, ezért áldozza fel életét és ennek dacára, midőn élte végéhez ér, akkor látja, akkor tapasztalja, hogy a boldogságot, megelégedést a nemzetközi áramlatoknak előharcosaitól jelzett irányban nem találhatta fel. Nem boldog az ember, mert elhagyta Jézus evangéliumát és helyette elfogadta a két nemzetközi áramlatnak: a szabadságharcnak és szocializmusnak minden isteni és emberi rendet felforgató tanait. Azon tanokat, melyek az ateizmust proklamálják, az Istent dethronizálják, azon tanokat, a melyek megvetnek és tagadnak minden pozitív vallást és erkölcsöt. — Borzasztó

látni azon erkölcsi elvadulást, hogy ne mondjam nihilizmust, vallási tudatlanságot, hiteltelenséget, mely társadalmunkat uralja, melyet a szabadságharc és szocializmus megteremtett, és mely a mai kor embereit boldogtalanná teszi.

És ami a legszomorítóbb, hogy mi keresztény-katholikusok mindezen támadásokkal, áramlatokkal szemben készületlenül állunk. És addig, míg a szabadságharc és szocialisták szervekednek, gyülekeznek, addig, míg ők befolyásra, hatalomra tesznek szert, addig mi egymásra acsarkodunk, egymást stiklizozzuk, aposztrofáljuk. Addig, míg elleneink vallás és nyelvkülönbség nélkül összetömörülnek nemcsak a katolicizmus, hanem a kereszténység ellen, addig mi egymás vallását, felekezetét, nyelvét piszkoljuk, feszegetjük. Irgalom Istene, hová fogunk jutni, hová fog ez vezetni?

Hiszen értsük meg már, hogy a szabadságharc, mely leginkább a felső köröket hódította meg és a szocializmus, mely az alsó réteget, a népet uralja, egy elvet vall akkor, mikor Krisztus religióját elakarja törölni. Értsék meg már, igen tisztelt kalvinista, görögkeleti és minden keresztény hitfelekezetnek vezetői, hogy midőn a szabadságharc és szocialisták kettőtörök a keresztet a katolikus templomok tornyain, ugyanakkor elseprik és eltörölik a többi keresztény hitfelekezeteknek vallását is — templo-

maikkal, szószekeikkel együtt. Nem tulzok. A történelmet olvasom és az győzött meg ezen igazságról. Tessék elolvasni a nagy francia forradalmat. Mi történt ott 1789-ben és azóta napjainkig?

Ne tapsoljanak tehát és ne zengedzenek dicshimnuszokat a többi ker. hitfelekezetek, mikor a szocialisták, de különösen a szabadságharcosok a kath. egyháznak kapuit döngetik, mert ugyanakkor az ő portáikat is feszíteni fogják. És ez nem frázis, — ez tény, faktum. És hogy ezen állításom mennyire felel meg az igazságnak, ime itt adom, amint olvastam és írva vagyon:

»Mi testvéri szövetséget képezünk, mely kihat a világ minden részére. Közös törekvéseink és érdekeink vannak; az emberiség felszabadítása, az oltár és trón igájának megtörése. Hogy tervünk teljes hatáskörre tegyen szert, melyre szükségünk van, minden zaj nélkül egész csendben kell munkálkodnunk. Végcélünk azonos Voltaire és a francia forradalom céljával: a katolicizmus és maga a keresztény eszme örök időkre való megsemmisítése, mert ha utóbbi (!) Róma romjai felett tovább élne, később ismét felelevenítené s megörökítené a katolicizmust.« (A főpáholy titkos utasításából).

Világos dolog tehát, hogy a szabadságharc nemcsak a katolikus vallást, hanem az egész keresztény religiót, magának a keresztény eszmének örök kiir-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az utcai énekes.

Irtá: Léon de Tinseau.

A kis Herivaout gróf, a ki ma atyja halála révén a hitbizomány ura lett, fiatalabb korában nagy kujon volt. Szerette a szerelmes kalandokat és jól is tette; de csak a borzalmas, komplikált kalandokat szerette, a miben nem volt igaza, mert a szerelemben épp, úgy mint az ékezetnél, a legegyszerűbb a legjobb. Az egyszerűt legalább nem unja meg hamar az ember.

Mindig csak átöltözködésről, bonyodalmaktól és titkozatosságokról ábrándozott. Egy napon a reggeli után, a mely épp úgy beillett volna vacsorának, annyi pezsgőt ivott hozzá, Gontran de Herivaout fogadott, hogy este hat óra előtt — körülbelül négy óra volt ekkor — három frankot szerez azzal, hogy különböző városrészekben mint utcai énekes nótázik.

Husz perczelés később egy szurtos, lompos gyanus külsejű ember hagyta el a Voisin-vendéglőt és átment egy átjáró házon a szom-

széd utcába. Gontran volt ez a lompos alak, a ki pompásan játszotta szerepét, sőt az a kis mámorosság sem hiányzott belőle, a mely jellemzi az utcai énekeseket. Egy óra múlva ismét megjelent a vendéglő külön termében, a hol barátai vártak rá.

— Ime — mondotta, egy aranyat és egy terjedelmes kis csomagot dobva az asztalra — megnyertem a fogadást. ezenfelül megbontottam egy családnak a békéjét.

— Ilyen rövid idő alatt, — szól egy barátja — de micsoda jelvény van abban a csomagban, talán szarv egy a férj fejéről?

— Nem, — viszonzá Gontran — egyelőre csak egy nadrág. De csitt! Egy nagyvilági hölgy becsületéről van szó.

A vig társaság hiába akart többet megtudni. Bár be is volt csipve Gontran gróf, mégis oly néma maradt, mint a hal. De mivel én kevésbé vagyok diszkrét, mint ő, elmesélem Odisszeját, csak a neveket változtam meg érthető okokból.

Abban a pillanatban mikor Herivaout a Duphant-utca 75. számú házat elhagyta, Pom-pignaut báróné az elegáns földszinti veranda

karfáján kihajolt. Kedvencz foxterrierjének ug-rálásait figyelte meg, mely szintén odalenn volt az udvarban. A kutyának nyilván nem tetszett Herviaut éneke, mert midőn az utcai énekes ruhájába bujtatott báró szokásból néhány pillantást vetett a csinos bárónéra, a foxterrier nekiugrott az énekesnek és beleharapott a nadrágjába.

A báróné felsikoltott. Gontran, a ki haragos volt, hogy a kutya támadása folytán hamar mennie kell és fogadását elvesziti, mert a nadrág hibáit bizony ki kellett javítani, meglepetten állott meg, midőn egy csinos szobaleány lépett hozzá és így szólt:

— Ezt a báróné küldi kárpótlásul. Elég lesz? — s a szobaleány egy 100 frankos bankjegyet adott át Herivaoutnak.

— Hogy elég lesz-e? — viszonzá Herivaout, ki mesteriesen játszta szerepét — hát tréfát akarnak üzni velem?

— Ha nincs megelégedve barátom, beszéljen a bárónéval. A báróné nagyon jó és nagyon igazságos.

Julie szobaleány azt is megjegyezhetne volna, hogy a báróné volt már vagy egy

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó cég

szíves tudomására adja nagybecsült vevőinek és a nagyérlemű közönségnek, hogy az őszi idényre a legujabb és legdivatosabb angol, skót és Homespon, valamint angol double mellénykülönlegességgel megérkezték, a mely raktár dús választékban a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Előnyös ruhabérlet-táblázattal a cég szívesen szolgál, a legjobb kiszolgálásról pedig a cég eddigi jó hírneve is kezeskedik. — A m. t. vevőink és a t. közönség további partfogását tisztelettel kéri.

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó cég NAGYVÁRAD, Fő-utca, zárdá-épület. — Városi és vidéki telefon sz. 151.

tását czélozza Nem lép fel ugyan ellenünk nyíltan, nem rombol, nem kéjeleg a piros vértől gőzölgő levegőben, mint a szocializmus, titokban dolgozik, az éj leple alatt, de ott és akkor szervezkedik, dolgozik, nem kimél fáradtságot, csak-hogy elveit diadalra juttassa. — És vajjon azok, kikről Krisztus azt mondta: Oos estis sal terrae, vajjon a papok, kik a szellemet, a lelkeket uralják, hogy állanak, mi lenne, ha hirtelenében nyílt csatára kerülne a dolog?

Fognak-e egyesülni románok, magyarok, latinok, görögök kálvinisták a közös ellenség: a szabadkőművesség ellen?

És a másik áramlattal, a szocializmussal, hogy állunk? No hát ez még siralmasabb állapot, mint ez előbbi. Dühöngünk, cikkezünk ellenük, elnevezük őket strébereknek, hazátlan bitangoknak, istentelen gazembernek és — punctum. Ennyi az egész, amit teszünk. És mit érünk el az ilyen eljárással? — hát egyszerűen azt, hogy a népet szemünk láttára elviszik elleneink. És addig míg mi bizonyos szuverén arisztokratikus fölényvel lenézük, leszidjük azokat a bizonyos »zsidó gyerekeket«, a szocializmusnak apostolait, ők a tettek mezejére lépnek, községeinkbe jönnek, népgyűléseket rendeznek, a nép elmegy meghallgatja őket, összebarátkoznak és együttesen szidják a papokat, mint akik egyedüli okozói az emberek boldogtalanságának. Jól van ez így?

Látjuk, saját szemekkel látjuk, hogy a két nemzetközi áramlat saját hátunkon kezd hatalommá fejlődni és mi még sem ébredünk?

Látjuk a tévélygő, az élégedetlen, boldogtalan embert és mi nem sietünk megmentésére? Látjuk, hogy legszentebb kincsünkről, vallásunknak megtámadásáról van szó és mi közömbösek va-

gyunk? Tudjuk mindnyájan mit akar a két nemzetközi áramlat és mi ahelyett, hogy egyesülnénk széthuzunk? Mi czi-vódunk és egymást szapuljuk, mikor a kereszténység ellen merényletet követnek el?

Mi magyar és román, tót és szláv stb. keresztények nem tudjuk megérteni egymást. Ez a baj. Ez az oka annak, hogy a szabadkőművesek és szocialisták óriási léptekkel haladnak kitüzött céljuk felé. Látják széttagolásunkat, egyetlenségünket és ezt ügyesen használják fel ellenünk. Látják, hogy a helyett, hogy mi egyesülnénk ellenük — egymással veszekedünk. Ez az oka annak, hogy társadalmunk forrong, hogy ezt láz borzogatja.

Ezért hódít a két áramlat fent és lent egyaránt, ezért nem boldog a magyar, román, tót, — ezért nem boldog az ember!

Jól van ez így? (Kl.)

Bevándorlók Magyarországon.

A hivatalos lap mai száma közli a kormány 660—1906. számú körrendeletét, »a külföldieknek a magyar korona országai területén való lakhatásáról« szóló 1903. V. t.-cz. életbe léptetése tárgyában. A törvény a minisztertanácsnak e hónap 5-én kelt határozata értelmében márczius hónap elsején lép életbe.

A hivatalos lap közli a belügyminiszter 90000—1905. III—a. számú körrendeletét, melyet Budapest és Fiume kivételével az összes törvényhatóságoknak és határrendőrkapitányságoknak megküldött. A rendelet elmondja, hogy arra nagy szükség van különösen most, amikor az ország lakosságának nagy része idegenben keresi boldogulását és az üresen hagyott házi tüzhelyeket kívülről beszivárgott jövevények igekeznek elfoglalni. Kettős tehát a kötelesség, hogy a kifogás alá eső külföldi elemeknek a törvényben biztosított tartózkodási joguk teljes tiszteletben tartása mellett az idegen, olykor ellenséges indulatu, a községekre csak

jogosulatlan terheket rozó, gyakran az állam biztonságát veszélyeztető törvényekkel az állam polgárainak társadalmi és gazdasági rendjét és így magának az államnak érdekeit is megóvjuk. Ez csak úgy érhető el — mondja a rendelet — ha közénk jövő idegenek és visznynaik felől mindjárt tájékoztatást nyerünk és azokat, akik velünk élni akarnak, megválogatjuk. A körrendelethez van mellékelve az utasítás a törvény végrehajtása dolgában.

A politikai válság.

Azon már túl vagyunk, hogy a föloszlatás meglesz hétfőn. Most csak az a kérdés, mi történik a föloszlatás után. Az uralkodó már erre nézve is megállapodott Fejérváryval. A miniszterelnök egyébként, hir szerint, a föloszlató kéziratral egyidejűleg királyi manifesztumot is hoz a nemzethez, sőt még az új választásokat elrendelő kéziratot is. Ez tehát új momentum volna. Igen ám, csak hogy az új választások egyedüli programja az általános választói jog lenne. Ha az új Ház nem szavazza meg, akkor föloszlatják. Ha megszavazza, akkor is föloszlatják, hogy a még újabb parlament majd az új választási rendszer alapján alakuljon.

Ennyi tornyosuló felhő közt reménysugárként ötlék föl a hir, hogy a kormány az utóbbi pillanatban mégis hajlandó kompromisszumra lépni. Ember legyen, aki ennyi ellentétes hiresztelés, sokféle verzió és temérdek kombináció közt kiismeri magát.

Telefonjelentésünk a tegnap eseményeiről a következőkben számol be:

Mi következik?

Báró Fejérváry Géza még mindig Bécsben van. Hogy mi végből maradt ott, előlött eltérők a nézetek, mert annyi most már bizonyos, hogy a miniszterelnök a föloszlatás taktikai intézkedései dolgában is megkapta a felhatalmazást és így érdemleges döntésre ugyszólván semmi szüksége sincs.

Annai azonban már bizonyos, megváltoz-

tuczat pöre a foxterrier miatt és valamennyi pörét elvesztette.

Gontran csakugyan felment a bárónőhöz és fenmaradt egy félórán, azután elment, magával vivén még kárpótlásul a bárónak egy nadrágját és azonfelül egy írást a sarki gyógyszerész részére, a hol az írás ellenében bármiféle orvosságot kiadnak neki.

Az álkoldusnak nem volt szüksége se kenőcsre, se egyéb orvosságra, mert a kutya csak épp a nadrágját tépte szét. A cselédlépcsőn megcsókolta nyakán Julie kisasszonyt, a min a szobacizus éppen nem boszankodott, mert Herivaut gróf nem tudott annyira lompos és rongyos lenni, hogy mégis csinos fiu ne maradt volna.

— De mit csinál? — jegyezte meg a szobaleány. — Nem beteg?

— De igen, ha engem megharapnak, így szoktam én viszonzni.

E közben Herivaut nagy terveket szőtt, melyekkel a báróné nyugalmit akarta megzavarni, mert a jóságos báróné nagyon megtetszett neki. Még aznap este névtelen levéllel csokrot küldött a bárónénak. A csokor belekerült 100 frankba. Másnap újra énekelt a báróné ablakai alatt, most már a báró nadrág-

jában. Azt hitte, hogy ezzel gyöngéd figyelmeséget tanusít.

Pompignaut báróné újból megjelent a verendán és a trobadournak finom mosoly kíséretében egy tizfrankost dobott le. Gontran persze a mosolyt többre becsülte a tiz franknál.

Másnap újra mosoly és tiz frank lett a jutalma, de ezuttal a tiz frank egy boritékban volt és a boritékban még egy levélke is volt a tiz frank mellett. A kaland érdekessé kezdett válni. Alig ért ki az utcára, felbontotta a levelet és olvasta:

»Menjen négy órakor Cirque-utca 82. szám alá és énekeljen ott valamit a Hugenottákból. Fáradtságát meg fogják fizetni.«

— Ahá — gondolta magában a vicome — megtetszettem neki ebben a csunya ruhában. Mit fog szólni akkor, ha társadalmi előnyeimet is megismeri. Ah, ennek a blazirt előkelő világnak asszonyai milyenek! De miért küld engem a Cirque-utczába? Bizonyára egy barátinője lakik ott és a függöny mögül les réám. No, hisz majd meglátjuk.

Négy órakor Gontran csakugyan megjelent helyen énekelt és kezdte a Hugenottákból:

»A lángzó szenvedélyek, ha elragad az élet . . .«

De nem látott semmi különöset, két kisebb pénzdarabot dobott le neki egy kis leány.

Másnap a báróné ugyanoda küldte a Cirque-utczába, de ezuttal arra kérte, hogy Faustot énekelje.

És Herivaut nagy szenvedélylyel énekelte:

»Helyettem kis virág, tégy vallomást . . .«

Újból nem vett észre semmi különöset, de türelmét nem vesztette el s ezuttal nagyobb is volt a bevétele.

Tizennégy soust kapott.

Eljöttnek látta az időt, hogy maga mozgassa meg kissé az ügyet. Ez este a báróné a virágcsokorban — már a negyediket kapta — a következő levelet találta:

»Nagyon csinos dolog, ha valaki szereti a zenét, de a művészek szeretik, ha kissé felbátorítják őket. Nem vélné, hogy a Faust szép áriáját együtt is lehet énekelni, nem udvarban?«

A válasz rövid volt: a legközelebbi alkalommal egy korsó — viz.

Karneval 1906.

Báli ujdonságok ugymint flitteres csipkeszövetek, selymek, gaze-kelmék, szövetek, mosó báli kelmék minden kivitelben, óriási választékban érkeztek s jutányos árakban kaphatók.

Megbízható vászon és fehérműk, valamint egész menyasszonyi kelengyék különböző összeállításban rendkívül olcsó árban lesznek kírúsítva. 1268.

Karneval 1906.

Kenyeres és Engländer

Szent László-tér 1. Kossuth-utca mellett.

hatatlan és kétségen kívül álló, hogy az országgyűlés nem él meg már egy hetet. Ezután pedig szép sorjában következnek:

a törvényhatóságok autonómiájának végleges felfüggesztése:

a törvényhatósági bizottságoknak, a rendezett tanácsú városok képviselőtestületeinek feloszlása és jogköreiknek kormánybiztosokra királyi biztosokra való ruházása;

a tiltakozó népgyűlések tudomásul nem vétele, illetőleg feloszlása.

Az országgyűlés szétkergetése után, úgy jelentik, ezek lesznek az első láncszemek abban a bilincsben, amelyet az alkotmány kezére akarnak verni.

Az országgyűlést — mint halljuk — a hivatalos lap *csütörtöki* számában hívják össze királyi kéziratral.

Fejérváry a királynál.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Ő Felsége ma délelőtt 10 órakor kihallgatáson fogadta báró Fejérváry Géza miniszterelnöktől

Bécs, február 14. A király ma köze. 1 és fél órai kihallgatáson fogadta Fejérváry bárót, ki ezután elment a király katonai irodájába, s onnan visszatért a magyar miniszterium palotájába. A miniszterelnök környezete az újságíróknak kijelentette, hogy az audienciáról semmit sem mondhat, de beavatott körökből jelentik, hogy nemcsak az országgyűlés feloszlásáról, hanem a feloszlás után szükséges intézkedésekről is volt szó.

Fejérvárynak kihallgatása után megállapítható a képviselőház feloszlása. A parlament hétfőn összeül, hogy a királyi kéziratot meghallgassa. A feloszlással Nyiry bizak meg.

Fejérváry azért marad Bécsben, hogy a nemzethez intézendő királyi manifesztum szövegét megállapítsák.

Fejérváry audienciája után hosszasan tanácskozott Gautsch és Pitreich miniszterekkel.

Két választás.

Hir szerint Fejérváry Géza báró két levelet hoz. Az egyik szól az országgyűléshez. A másik meg magyar »Népem«-hez. Az egyik a szokásos címzésekkel együtt öt-hat sorban rendelkezik az országgyűlés fölloszlásáról. A másik áradásokkal simul a magyar néphez és haragos támadást intéz ama védtelenek ellen, akik a neheztelés ékét verték a nép és a királya közzé.

Ennyit tudunk a második királyi izenet tartalmáról. Lesz egy harmadik királyi levél is. Amely szól a választásokról s egyetlen királyi programot állít a nemzet elé: az általános titkos választói jogot. Semmi mást. Az új választásnak semmi más tartalma nem volna, az új országgyűlésnek semmi más kötelessége nem volna, mint az általános titkos választói jog.

Ideiglenes lesz tehát az országgyűlés is, amelyik tudja Isten minő határidőn belül gyűl össze. Ha az általános választói jogról rendelkező törvény törvénynyé lesz: következik az új választás az új törvénynek rendelkezése szerint.

A vezérlő-bizottság.

Az ellenzék ezzel a lármás készülődéssel szemben egészen csendben várja, mi fog bekövetkezni. A függetlenségi párt egyes rétegeiben és az alkotmánypártban még mindig vannak, akik kételkednek az országgyűlés feloszlásában. Az alkotmánypártban most is dolgoznak

azon, hogy csak az ülészak berekesztése következék be, Semsey Boldizsár, Szivák Imre és Issekutz Győző ennek az ideának erős propagandát csinálnak s állítólag a dologról tudomást szerzett a miniszterelnök is, aki most referált róla a királynak. Ez azonban a most már kész terven alig változtat.

A vezérbizottság napról-napra folytatta a tanácskozásait, a helyekről most semmi sem szivárog ki. Annyira diszkrétcióban tartja a baloldali vezérkara a terveit, hogy most nem hirdetik előre az üléseket és ezekről kommunikét sem adnak ki. Az eddigi ülésekről minden iparkodás dacára is tudomást szerzett rendszeren a kormány és minduntalan kontrakarriozta a vezérbizottság elhatározásait. A mostani nehéz időben pedig erre csakugyan nincsen szükség. Es a vezérbizottság most gondoskodik is arról, hogy minden akciójáról csak végrehajtásuk után értesüljön az ország.

Kompromisszum.

A függetlenségi pártkörben tegnap tanácskozást folytatott a vezérbizottság, amelyben Kossuth elnökölete alatt Zichy Aladár gróf, Apponyi és Andrássy vettek részt. Bánffy kimentette elmaradását. Hir szerint a kormány által följánlott kompromisszumról tanácskoztak. Szó van ugyanis most állítólag arról, hogy a kormány megegyezést ajánl a fölloszlás kérdésében. Ez esetben csak az ülészak berekesztése következék. A kormány, mondja a verzió, cserébe csak azt kívánná, hogy a vezérbizottság a márczius elsei ülés nyugodt lefolyását biztosítsa.

Kalandoz hírek.

Egy könyomatos azt a kalandos hirt bocsájtja világgá, hogy Nyiry azért utazott Bécsbe s azért maradt ott továbbra is, mert Fejérváry egészségi okokból meg akar válni a kormányelnöki széktől s Nyiry ajánlja utódjául.

Ennél a híresztelésnél több a valószínűsége annak a haladóparti kószahirnek, amely azt mondja, hogy Nyirynek királyi biztosi minőségében utasítása van arra, hogy fölszólalást senki részéről el ne tőrjön, hanem mihelyt a kézirat fölolvását meg akarja akadályozni a Ház, ne tekintse többé az egybegyűlteket képviselőknak, hanem verje őket széjjel katonai karhatalommal. Nyirynek ezért, hir szerint grófságot szántak. No, megszolgálja, hogy ennyire fölmagasztalják, ha erre a szerepre vállalkozik.

Kossuth és Apponyi a helyzetről.

A nagybányaiak deputációja, amelyet persze nem úgy béreltek föl, mint a Fejérváry elé járulókat, tegnap tisztelgett a diszpolgárokká választott ellenzéki vezéreknél. Kossuth az üdvözlő beszédekre adott válaszában hangsúlyozta, hogy ma oly időket élünk, amelyekben a képviselőházon kívül a vármegyéket is elnémíthatják.

Ki kell tartani a passziv ellenállásban. A szenvedéseink nyomán fölvirradó új korszak pedig majd nem a 67-es, hanem a 48-as porogram jegyében fog kialakulni. — Apponyi figyelmeztette a küldöttséget, hogy néhány hét múlva a sajtó és gyülekezési szabadságot is elkobozzák. A nemzet ma ott áll, ahol akkor állott, amikor Kossuth Lajos kapott diszpolgári okleveleket. Nekünk is meg kell hódítani, ki kell vivni újra az alkotmányos szabadságot.

Kristóffy a tisztviselők ellen.

Pestvármegye székházán az a hir terjedt el, hogy Kristóffy körrendeletet intéz a törvényhatóságokhoz, amelyben fölszólítja a tisztviselőket, hogy vagy engedelmességedjenek, vagy adják be lemondásukat, ha egyiket sem teszik, a kormány elmozdítja őket.

Nemzeti ellenállás.

Makó, febr. 14. A közigazgatási bizottság ülésén, a napirend előtt Fusth felszólt:

— Minthogy a közigazgatási bizottság mai alakulásában törvénytelen és alkotmányos jogaink gyakorlásában csendőrszuronyokkal akadályoznak, a törvényekre hivatkozva óvást emelünk minden hozandó határozat ellen, azokat eleve törvényteleneknek nyilvánítjuk és ezzel a törvénytelen bizottságot itt hagyjuk.

Justhtal távoztak Návay Lajos és Tamás, Nagy Károly, Tókei Jenő gazdasági tudósító. Többen ott maradtak és néhány ügyet elintézték.

Balassa-Gyarmat, február 14. A közigazgatási bizottság ma ülést tartott Berchtold Artur gróf főispán elnöklésével. A gyűlés 10 órára volt egybehiva. A főispán egynegyed órával előbb elfoglalta az elnöki széket. Pont 10 órakor megjelentek a bizottsági tagok és a tisztikar. Nagy Mihály alispán kijelentette, hogy nem ismeri el Berchtold gróftól Nógrád vármegye főispánjának és mivel ő foglalta el az elnöki széket, nem vesz részt az ülésen és ezzel elhagyta a termet. Dr. Szijgyártó Pál hasonló kijelentést tett a választott és kinevezett tagok nevében, mire valamennyien kivoultak a gyűlésteremből. Eközben Simonyi Dénes sértő szóval illette a főispánt, aki a sértésre felhívta a jelenlevő királyi ügyész figyelmét és minthogy Simonyi a sértést megismételte, a főispán rendeletére kijöttek a csendőrök a melléktermekből.

A főispán elrendelte Simonyi kivezetését. Simonyi a csendőrökkel is feleselt, mire a bizottsági tagok és Sebesta csendőrfőhadnagy csittították őt és kituzskolták az ülésteremből. A gyűlésen Fablánszky Miklós pénzügyigazgató, dr. Máté Géza tanfelügyelő, dr. Csupay Ferencz kir. ügyész, Faludi Béla főmérnök és Kilián Ottó törvényhatósági állatorvos is résztvettek.

A pénzügyigazgató előterjesztette jelentését amely szerint januárban minössze 16,000 korona adó és 142 korona hadmentességi díj folyt be. A múlt évi hátralék több, mint 2 millió korona. Az említett incidens után a gyűlés zavartalanul folyt le.

Nyitra, febr. 14. A városi pénztári hivatal a pénzügyigazgatóság utasította, hogy a befolyt 48000 korona állami adót szolgáltatssa be. A polgármester rendkívüli közgyűlést hívott össze, mely Mérey Lajos indítványára elhatározta, hogy az adót ki nem adja, bírói letétbe helyezi, tisztviselőket kártalanítja.

A Házelnök.

Fusth Gyula, a képviselőház elnöke tegnap este a fővárosba érkezett. Tanácskozást fog folytatni a vezérekkel a történendőkkel szemben.

Bécsi hang.

Egy nagy bécsi lap, amely veszedelmesen közel áll a magyar kormányhoz, jeremiádokat ereszt meg a fölloszlással kapcsolatosan. Február 19-ike, ugymond nagy krokodilkönyzapor között, végzetes nap lesz. Amit az

ellenzék tesz, kockázatos játék, amelyet egész Európa elítél, miután semmi ok sem volt fölidézésére. Akárcsak a darabant miniszterelnök beszélné.

NAPROL-NAPRA.

A századik.

Nekünk ma ünnepünk van. Szerény, igénytelen, csöndes. A kalendárium nem jegyzi föl. Piros bötök nem emlegetik. A közönség is aligha tud róla. Csak a mi szívünk dobogja vigan, csak a mi rovásunk mutatja örvendezve — a századik munkanapot. Hát igen. Száz napon keresztül ma adjuk a századik cikket ebben a rovatban — két helyszükség nap kivételével — megszakítás nélkül dolgozva október 12-ikével kezdődőleg. Legyen szabad, ma, amikor ezt a kis jubileumot üljük, örömlomunkon megpihenni. Szabadjon ez alkalommal a pihenés és emlékezés óráján egy-két szubjektív kitérést tennünk. Részben eddigi munkásságunk igazolására, részben további iparkodásunk direktívájaként.

Miért kreáltuk ezt a rovatot anpak idején? *A katolikus öntudat kifejlésztésére.* Ugy gondoljuk, ez elég világos, alapos és tiszteletreméltó jogczim. Azt mondotta nekünk röviddel ezelőtt egy agilis, fiatal papja a városnak — ez a rovat: *ébresztő-óra.* És valóban, ez a megjegyzés, amilyen kellemes, annyira találó a rovat irányára, céljára, hivatására. Mert a mi iránycikkeink ébreszteni akarnak. Sokszor, úgy lehet, kellemetlenül hat a füle berregésük, ez azonban végső elemzésben éppen nem baj.

Hiszen a végczél szempontjából erre a csörömpölésre szükség van. Azért, hogy az édesen alvót fölriassza álmából és nem akarva munkára kényszerítse. Az alvás, a késedelem veszedelmét rejti a méhében. Akiket az ébresztő fölrazott, csakhamar belátják ezt, nemcsak hogy nem haragusznak többé a kis wekkerre, de meg is szeretik ketyegését s alig várják, hogy munkára csendüljön meg reggel.

Hogy vagyunk mi katolikus közéleti, társadalmi tömörülés tekintetében ebben az egyházmegyében? Nem tehetünk róla, de mi most a magunk legsajátosabb személyi impresszióit adjuk le itt. Nem hivatalosan nyilatkozunk, nem az organum beszél, hanem csak a mi igénytelen csekélységünk. És hát, a mi impresszióink, amióta — most már félesztendeje — tehetségünkhöz képest valamennyire szemléltetjük a társadalom életét a megjelölt vonalakon belül, az, hogy bizony több tekintetben gyöngén áll itt minden.

Vannak azonban, akik azt mondják, hogy igaz, igaz, de téves fölfogás is ám az itteni viszonyokat *dunántúli szemüvegen* keresztül nézni. Ott többnyire egységes minden, itt száználmasan széttagolt. Vallási, nemzetiségi, faji és ezekből folyólag még igen-igen sokféle más tekintetben. Ez igaz. Am ezt magunk nem tagadjuk, magunk is látjuk, tapasztaljuk. Csak meg kell néznünk a *sematizmust*, amelyet pedig mindenütt passzióval szoktunk fogatni, bármerre jártunk legyen. Node, már engedelmet kérünk, minél rosszabbul áll a jó ügy valahol, annál többet kell az érdekében dolgoznunk. Minél küzdelmesebb a lét, annál jobban föl kell fegyverkezni a harcra. Nem tartjuk tehát szerencsésnek azt a harmadik emeleti hangot, hogy *könnyű a Dunántúl*. Az embernek erre a megjegyzésre azt kell mondania, kérdenie — hát *miért oly nehéz itt?*

Ha oly mostoha elbánásban részesítette ezt a vidéket a história, hát miért nem korrigált legalább valamit a közelmúlt, miért nem dologozik legalább a meglevő megmentésén a jelen?

Mi tehát azért mondjuk erre a társadalomra, az adott helyzet ismerete mellett is, hogy gyöngé, mert nem teszi meg azt, amit minden körülmények között el kellene végeznie. Abból, hogy az állapotok itt rosszabbak, mint az ország egyéb nyugati részein, abból csak az következik, hogy a munka nehezebb.

De nem ám az, hogy mert nehéz, mert áldozatokkal jár, hát hagyjuk abban, jobban mondva el se kezdjük. Hitessük el magunkkal is, másokkal is, hogy ugyis hiábavaló, sőt egyszerűen lehetetlen.

Lám, ez az az álláspont, amelyet nem szünnünk meg ostorozni. És, hogy a mi judiciumunk sem nem tulzó, sem nem téves, azt a keresztény megújulás bármely ideális harciosa a városban éppen úgy belátja, mint az egyházmegyében. Efelől biztosak vagyok. És ez a kis csoport nekünk elég buzdítás, elég szatiztackció.

Itt van például a város. Elvégre akármekkora benne a katolikusok száma, akármekkora a zsidóság ereje és a szabadkőművesség hatalma, a katolikus társadalom ezer és egy oknál fogva dominálni tudna mégis, ha igazán akarna. De hát kérem, hol vagyunk? Nem hogy a dolgozó, a küzdő katolicizmust nem látjuk sorainkban, de még, — hogy kedélyesen szóljunk — a mulató katolicizmust sem. Pedig hát annak is van sok előnyös oldala. Milyen szép volt például a Nagyváradai Katolikus Kör jubiláris bankétja. Hát nem rendezhetne a kör egy-egy teaestélyt is néha? A többi vidéki centrum csaknem kivétel nélkül megteszi. Hiszen sem költség, sem fényes toalet, sem nagy előkészület nem kell hozzá. Itt az a felelet, hogy nincsen megfelelő helyiség. Hát miért nincs? És miért van másut?

Nézzük a katolikus sajtó pártolását. Ma Nagyvárad az egyedüli vidéki város, amelynek katolikus napilapja van. És mégis, nem egyszer még a legekiszponáltabb műkatolikusok is az ellenség lapjait támogatják.

Ott a gazdasági világ. Az nem tetszik Szent László városa katolikus közönségének, ha azt mondják róla, hogy — *grosswardeini*. A zsidóság tértfoglalása ellen is gyakori részéről a panasz. De talán a keresztény kisipart, a keresztény kereskedelmet támogatja? Esze ágában sincs. És a vidék sem jobb, mint a város! Lehet-e már most azt mondani, hogy a dunántúli szemüveg rossz. Rossz ám az olyan katolikus társadalom, amelyik lusta.

Ezért mondjuk mi napról-napra, hogy dolgozni kell, nem henyélni. Mindenkor érezzük ugyan a magunk csekély voltát, annyit azonban nyugodt öntudattal megmondunk mégis, hogy az örökös kifogások, mentegetőzések nagyon ellenszenvesek előttünk. Tessék dolgozni, úgy, ahogy lehet. Nemakarásnak azonban nyögés a vége!

Azzal kezdettől fogva tisztában voltunk, hogy munkásságunk ellenfeleink, jelesül és főként pedig a mélyen tisztelt zsidóság szemében szálla lesz. Ugy is lett, ugy is van. De csak hadd legyen. Az ellenség szidalma és gyűlölete a leghizelgőbb kritika, míg a pajtárszkodó hang a leglesujtóbb. Ezen az etikai alapon állva nem tangál bennünket az antisze-

mitizmus vádja. Ezzel már gyerekkorunk óta megbarátkoztunk. Szeressük ellenségeinket, de gyűlöljük hibáikat. Így tait bennünket a morális. És, ha elgondoljuk, hogy Nagyváradon az 1847 ik évben kelt sematizmus adatai szerint 1493 volt a zsidóság száma, a legutóbbi egyházmegyei névtár kimutatása szerint pedig már 12,394, akkor igazán sábeszgjoknak kellene lennünk, ha filozemiták akarnánk maradni. Személyében, vallásos meggyőződésében sohasem bántottunk senkit. A drasztikus, handabandázó, ugynevezett »bűdöszidó« antiszemitáskodást magunk kárhoztajuk legjobban. Beszéljen a küzdelem s a munka és állja utját a zsidóság tulkapásainak. Ilyen a mi antiszemitizmusunk.

A szociáldemokráciától sem félünk. Hiába törték ránk éjjeli munkánk közben. A mi tolunkat csak összezuzni lehet brutális erőszakkal, de megfélemlíteni soha.

Erénycsöszöknek is hiába csufolnak bennünket. Az erkölcs kényes portéka. Mi épp úgy véthetünk silene, mi éppen olyan tökéletlenek vagyunk, mint mások. Nem is turkáltunk tehát soha senki magánéletébe, amig közérdeket nem sértett. Irva van, mindnyájan esékények vagyunk. Mégis, nem az a szerencsétlen, aki elesett, hanem az, aki úgy esett el, hogy nem tud többé fölkelni.

Nagyjában ezek a gondolatok vezették ezt a rovatot, ezt a kis ébresztő-órát abban a száz cikkben, amelyet eddig leköszölt. Hetvenöt cikk közülök e sorok írójától származik. A többi huszonöt cikk egyik-másik érdemes belső és külső munkatársaink tollából került ki. Akadt azonban köztük a katolikus egyesületi élet és társadalmi akció egynémely hivatalos közleménye is.

Ma, amikor ünneplünk, úgy képzeljük el a dolgot, mintha fehér asztalnál ülénk azokkal a társadalmi tényezőkkkel, akiket itt megismertünk meg szeretünk s akik talán bennünket is szeretnek.

Nos ebben a körben érezvén magunkat lelünkben, meg kell mondanunk magyaros őszinteséggel, hogy mi ezt a vidéket, ezt a társadalmat, ezt a sajátságos miliót, amely sokszor még a munkakedvre is nyugözö hatással van, sohasem tudnák megszokni. A nó-tával elmondhatjuk, hogy — de sok falut, de sok pusztát bejártunk. Mondhatjuk azonban azt is, hogy mindenütt előbb tudtunk akklimatizálódni, mint itt, ahol olyan szerfözlött különösnek, hogyne mondjuk ridegnek tetszik minden.

Ám, ha így is van, amig a körülményeket intéző Gondviselés ebben a sajátságos keretben jelöl ki számunkra munkakört, azt mindvégig becsületesen igyekszünk betölteni, legjobb tehetségünkhöz képest. Ezzel a becsületes szándékunkkal nézzünk a *második száz* cikk elé.

Fogadja e lapok olvasóközönsége oly jóindulattal, amilyennel mi nyújtjuk. Nagyrabecsült munkatársaink pedig támogassák ezt a rovatunkat ezentul még jobban. Több szem többet lát.

Ünnephez dukál a *virág*. Nekünk is kijutott belőle. A kötelességteljesítés öntudata, a jó kedély, meg a lelkiismeret nyugalma. Kivánhat-e ennél szebb koszorut az ünnepelő lélek.

Figyelmébe ajánljuk olvasóinknak *X. Pius* intelmét a katolikus sajtó és irodalom támogatására. És ebben a jelben kérjük kooperációjukat a *jövöben* is. (h.)

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Február 18. Kath. liceumi matiné a főgimnáziumban d. e. 11 órakor.
 Március 8. Kath. licz-um böjti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
 Március 22. Kath. liceum böjti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
 Április 5. Kath. liceum böjti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
 Május 5. Kath. liceum estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
 Junius 27. Szent László ünnepély.

A Katholikus Liceum.

Megirtuk, hogy a Nagyváradai Katholikus Kör most vasárnap, e hó 18-án katholikus liceumi előadást rendez. A liceumi előadások szépségét, előkelő nivóját, kiváló hatását városunk katholikus társadalmának fölösleges magyarázni. Hiszen ezeknek az előadásoknak országos híruk van még azokból a felejtethetetlenül nagy időkből, amikor *Prohászka* és *Wolafka* püspökök szerepeltek programjukban. Nem lehet tehát kétségünk benne, hogy a közönség, amelyről egyuttal meg kell jegyeznünk, hogy a mult őszszel *Vay Péter* gróf liceumi előadásán elég gyér számmal volt képviselve, a mult kedves emlékei kapcsán tömött sorokban vesz részt a legközelebbi előadásán, amely voltaképp már harmadik lesz az ideai egyesületi ciklusban.

Az előadás, amelynek gazdag műsorát már közöltük, régi szokáshoz híven most is a római katholikus főgimnázium dísztermében fog lefolyni s délelőtt 11 órakor kezdődik. A műsorral kapcsolatosan megjegyezzük még, hogy multkori közlésünk bővítésre szorul. Annyiban tudniillik, hogy *Lobermayer Gyula* a kurucznoták során *Resch Mihály* zongorakiséréte mellett *László Kálmán* dr szombathelyi ügyvéd, jónévű kurucz dalköltő *Turulmadár* című nótáját is el fogja énekelni. Több oldalról hozzánk érkezett kérdezősködésre megnyugtatót az is kijelenthetjük, hogy a közönség kényelmére a rendezőség különös gondot fordít. A terem már jó előre fűtve lesz.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket hogy egy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Személyi hir.** Dr *Sarkadi Lajos*, a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara titkára, egészségének helyreállítására céljából hatheti tartózkodásra a délvidékre utazott.

* **Szigligeti szobra.** A Szigligeti Társaság komoly akcióit indított, hogy a magyar népszimű irodalom megteremtőjének: Szigligeti Edének szobrát emeljen a színház előtt. A kiküldött bizottság tegnap délben ülést tartott dr *Hoványi Géza* elnöklete alatt és *Sipos Orbán*, *Rádl Ödön*, *Mezey Mihály* és *Sas Ede* jelenlétében. Dr *Hoványi Géza* bejelentette, hogy a formaszabványokat mellőzve, felkérte *Margó Ede* szobrászt, hogy a bizottságot valamely eszmével támogassa feladatában. A művész el is készített egy mintát, amelyet a bizottság bemutatott. Szigligeti mellszobra egy talapzaton van. A talapzat alján van a *Czigányból Zsiga* cigány és *Rózi* leánya. A bizottság a mintát, különösen annak főalakját igen sikerültek, életűne

találta. Elhatározták, hogy ajánlani fogják, miszerint pályázat mellőzésével *Margó Edét* bízzák meg a szobor elkészítésével, annál is inkább, mert a művész feltételei igen előnyösek. A szobor főalakja bronzból, a talapzat és mellékalakok pedig horvátországi márványból készülne, amilyenből a *Szacsvay* szobor talapzata lesz. A költségek 7000 koronára rugnak. Akként tervezik, hogy a szobor az 1907-ik év március havára készüljön el, amikor a leleplezést megtartják. Felkéri a bizottság a várost, hogy a főmérnököt küldje ki a szoborbizottságba. A fedezetre nézve felhívást intéznek a város és megye közönségéhez, a pénzintézetekhez, adományok iránt. Ezenkívül felkéri a budapesti Nemzeti színház tagjait és igazgatóságát, hogy a szobor javára egy előadást rendezzen, továbbá az összes vidéki színházakat, hogy a nemes célra egy-egy előadást tartsanak. A Szigligeti színházban szintén rendeznek egy nagyobb szabású színi előadást, amelynek programját ezután állítják össze.

* **Polgárok küldöttsége az Auróra gyár ellen.** A polgárok közül közel százan gyülekeztek össze tegnap a városháza előtt, hogy küldöttségileg járuljanak *Rimler Károly* polgármester elé az Auróra vegyigyár ügyében. Ugyanis az Auróra gyárból kikerülő mérgező anyagok a nyelő kútból könnyen a Körözsbe kerülhetnek s nemcsak a Körözs vizét fertőzheti meg, hanem a vízvezeték is veszélylyel fenyegeti. Ez ellen kértek orvoslást a polgármestertől. Dr *Altmanu* *Jakab* vezetése alatt 15 tagú küldöttség ment fel a polgárok nevében s előadták jövetelük célját. *Rimler Károly* polgármester szívélyesen fogadta a bizottságot s dr *Altmanu* *Jakab* beszédére megígérte, hogy a legvégsőig elmegy a hatóság a vízmű és a Körözs vizének megvédése kérdésében; biztosítja a polgárokat, hogy nem fogja veszély érní a vízvezeték. Sőt, hogy a Körözs vizét is megvédjék, még a *Moskovits Mór* vegyigyárát is megvizsgáltatja a felhasznált vizek kibocsátása tekintetéből. A küldöttség a polgármester válasza által megnyugtató távozott. A küldöttségben résztvevők köszönetet mondtak dr *Altmanu* *Jakab* törvényhatósági bizottsági tagnak, a küldöttség vezetéséért.

* **Előkészületek a kamarai választásokra.** A jolyó évi szeptemberben a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara bel- és kültagjainak megbízása lejár s a kereskedelmi miniszter már felhívta Nagyvárad város és Biharvármegye törvényhatóságát, hogy a kamarai választások előkészítése iránt haladéktalanul intézkedjenek s a névjegyzések kiigazítására bizottságot küldjön ki. Nagyvárad városa tegnap eleget tett a miniszter felhívásának s a központi tanács elnökéül *Gerő Armin* főkapitányt, tagjaiul pedig *Huzella Gyula*, *Beczky Lajos*, *Farkas Izidor*, *Láng József*, *Andriska Károly* és *Sziládky Ernő*t küldte ki. A kereskedelmi és iparkamara a választók névjegyzékét most állítja össze.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra tegnap délután özv. *Ujfalussy Józsefné* szül. *Szacsvay Iona* hült tetejét. A 72 éves korában elhunyt derék matróna a nővére volt néhai *Szacsvay Imre* vértanuna k. Halála kiterjedt családot sujtott gyászszal. A gyászszertartást *Lopusny Gyula* plebános-helyettes végezte segédlettel. A koporsót szebbnél-szebb koszorúk borították. A temetést *Veiszlovits Adolf* és *Fia* temetkezési intézete rendezte.

* **Köszönet Tisza Kálmánnak.** A válás- és közoktatásügyi miniszter, gróf *Tisza Kálmán*nak, aki *Ujfehértó* község határában levő nagyszegegyházi tanyán saját költségén egy 15000 korona értékű községi jellegű elemi iskolát állíttatott fel, elismerését és köszönetét nyilvánította.

* **Ujabb felhívás az adózó közönséghez.** Ismételve felhivatnak mindazok, kik az 1906. évi tőkekamat adóra és a IV. o. kereseti adóra vonatkozó vallomásukat a már közzétett időben be nem adták, hogy azt a vallomásukat a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt a városi adóhivatalnál adják be. Nagyvárad, 1906. febr. 8-án. Városi adóhivatal.

* **A mezőgazdasági munkások ügye.** A mezőgazdasági munkásokról szóló 1898. évi II. törvénycikk szerint a városi tanács évenként saját kebeléből egy tagot küld ki, a hatósági teendők elvégzésére. Nagyvárad város tanácsa tegnap intézkedett s a törvény intézkedéséhez képest *Komlóssy József* gazd. tanácsnokot, helyettesül pedig *Réz Bertalan* rendőrtisztet küldte ki a hatósági teendők elvégzésére.

* **Az óvó- és tankötelesek összeírása.** A nagyváradai óvó- és tanköteles gyermekek statisztikáját *Réz Mihály* felügyelő-igazgató most terjesztette be. E szerint jelenleg Nagyváradon összesen 11765 óvó- és tanköteles gyermek van, tehát 1400-al több, mint az előző évben. Azonban ezen óriási számból csak 8032 jár tényleg óvodába vagy iskolába, míg 3591 nem részesül oktatásban s 142 ismeretlen tartózkodású. A 11765 tanköteles vallás szerint a következőképp oszlik meg: róm. kath. 3799, izraelita 3370, ev. ref. 3245, gör. keleti 598, gör. kath. 565, ág. ev. 181, unitárius 7.

* **A katonai beszállások megváltása.** A katonai beszállások kötelezettsége alól mentesíthetők a háztulajdonosok, ha a kivett katonák után személyenként 5 koronafizetnek a város pénztárába. E kedvezményt befizetésre azonban február 16-ika a végső határidő, azontul már csak 8 koronával lehet a beváltási kötelezettséget megváltani. Az e tárgyban kiadott polgármesteri hirdetmény folytán tömegesen jelentkeztek a háztulajdonosok a katonai ügyosztálynál úgy, hogy a folyó évben történt befizetések már meghaladják az 5000 koronát s még csak harmadik éve, hogy a beszállások megváltható, máris több mint 20,000 korona gyűlt össze, így közeledik az idő, mikor annyi összeggel rendelkezik a város, hogy a megfelelő barakkok építése által, a katonatartás nyügeitől végkép felszabadíthatja a közönséget. Akik még ma nem fizették be az illetéket figyelmeztetjük, hogy e hó 17-ike előtt jelentkezzenek a katonai ügyosztálynál, vagy a kiadott ellennyugtákkal a városi pénztárnál.

* **Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő számokat húzták ki nyerményen:

15.000 koronát nyert: 22803.

10.000 koronát nyertek: 1951 69624 99354.

5000 koronát nyertek: 28136 30039.

2000 koronát nyertek: 9690 24776.

1000 koronát nyertek: 2891 40107 96218.

A többi kihuzott számok 500 és 170 koronát nyertek.

* **Az asszony verve jó.** Legalább a washingtoni képviselők így gondolkoznak. Ugyanis az ottani képviselőházban mulatságos vita volt a tegnapi ülésen. Egy törvényjavaslat t tárgyaltak, melynek elfogadása esetén egy néhány barbár fejre szomorúan mosolyogna a nap. A javaslat szerint a feleségét bántalmazó férj ellen testi fenyték alkal-

maztassék. Sajnos, a javaslat 155 szavazattal 57 ellenében elvetették, pedig aligha voltak érdekelve a javaslat ellen szavazók.

* **Rendőrségi hírek.** *Megzavart betörő.* Tegnapra virradóra éjszaka Deutsch Simon Bémer-téri ékszerüzlete kirakatajtáján levő lakatot, illetve ennek egyik lapját lefeszítették. A minden valószínűség szerint betörni szándékozó vakmerő tolvajt megzavarhatták, mert tovább állott. — *Rassia* Tegnap éjszaka raziát tartott a rendőrség. Ez alkalommal 24 férfi és 6 nőből álló társaság került a rendőrségre. A befogottak, mindannyian a közbiztonságra veszélyes notórius csavargók; ellenük kihágási uton jár el a rendőrhatalóság. — *Kérek-került álkulcsosok.* Tegnap estefelé Márton György helynélküli lovász és Farkas Mihály notórius tolvaj álkulcs segítségével behatoltak Palatinus honvédszázados Szilágyi Dezső utca 10. sz. alatti lakásába. Itt érte őket nevezett századosnak épen hazaérkezett szolgálja. A tettenért jó madarakat, a náluk talált lopott holmival együtt bevitték a rendőrségre, ahol zár alá kerültek.

* **Elveszett.** Nehéz Károly máv. kalauz hétfőn délután elveszítette a saját és neje Szöllösi Agnes nevére kiállított két drb egyenként 2000—2000 koronáról szóló életjáradéki kötvényét. A becsületes megtalálónak, ha a kötvényeket a rendőrségre beszolgáltatja, 20 korona jutalmat ad.

x Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy előre haladott idény folytán a még mindig *dus választékban* meglevő *valódi angol és scot téli divat szöveit* melyen *leszállított árban bocsátom áruba.* Kivánatra azon előnyt is nyujtom, hogy t. vevőimnek a bevásárolt anyagot *saját szabászi termemben a legdivatosabb* fazonokban és remek kivitelben nagyon jutányosan feldolgoztatom. Már egy próbavásárlás utján is meggyőződhetik bárki, mily figyelmesen és előnyösen lesz nálam kiszolgálva. Kiváló tisztelettel: *Teszler Simon,* posztó nagykereskedő Zöldfa-utca 33.

Maradékok félárban — Papi referendakelme nagy választékban

IRODALOM.

Auer István kérelme. Elérkezvén a könyvkiadás legnehezebb részéhez, a nyomdaköltségek megfizetéséhez; tisztelettel kérem a magyar katolikus sajtó mindazon barátait, jóakaróimat és ismerőseim, akiknek mult évi deczemberben bator voltam «Amerre én járok» című könyvem előfizetési felhívását megküldeni s eddig arra még nem feleltek, — sziveskedjenek úgy a maguk, mint esetleg másoknak a gyűjtő-ívre jegyzett megrendelését hozzám beküldeni. Ez azért sürgős, mert fizetési kötelezettségem is sürgős és könyvem eddigi kasszája a lerovandó összeghez képest tekintélyes hiányt mutat föl. Könyvem ára, beleértve a postaköltséget is, díszes kötésben 4 korona füzve 2 korona 40 fillér. Tisztelettel, Budapest, VIII. ker. Baross utca 48. II. em. 3. Auer István, az «Alkotmány» segéd-szerkesztője.

EGYESÜLETEK.

Ipartestületi gyűlés. Az ipartestület előjárása f. hó 15-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg a havi rendes ülését, melyen az ipartestület kötelékébe tartozó iparos polgárok mint hallgatók részt vehetnek.

Nagyvárad, 1906. évi február 15-én.

Bertsey György,
ipartestületi elnök.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Baccarat. A.
Péntek: Baccarat. B.
Szombat: Bob herczeg C.
Vasárnap: Kondorosi szép csaplárné.

Baccarat.

Az előkelő világból ragadott ki Bernstein egy képet s abból alkott idegizgató, komor hangulatu drámát. Előkelő bűn: a kártyajáték megkapja a maga előkelő büntetését: az öngyilkosságot. Emellett vannak mintegy sötét háttérként egyéb kevésbé előkelő bűnök is, amelyek mind megkapják a megérdemelt büntetést. Ki miben vétkezik, abban is bűnhődik, Ugy hogy az iskolában annyit méltatott költői igazságszolgáltatás a Baccaratban teljes mértékben megvan.

És ennek daczára, az iskolás formák közt a darab teljesen leköti az érdeklődést. Lassu menetben, tömören halad a cselekmény, csak egy-egy megrázó fordulat ragadja aztán tovább a tragikus véghez. Egy előkelő világit elragad a kártyaszennvedély s idegen pénzt, 650.000 frankot veszít el. Senki sem hajlandó megmenteni. Kedvese, egy gazdag üzletember leánya kétségbeesve próbál rajta segíteni; megmondja atyjának is az igazat. Hiába. Végző kétségbeesésében az asszony egy elutasított volt kérőjétől szerzi meg a pénzt, a legnagyobb áron — s mikor az örömhírrel fölkeresi a kártyást, az éppen akkor lövi magát föbe.

A milyen unalmasan indul a cselekmény, épp oly hatalmas arányokban bontakozik ki később, úgy hogy végül valósággal feszült idegekkel várja az ember a kifejlést.

Hihetőleg ez izgató cselekmény lelkesítette a sugót is, a ki hol méla egyhangúsággal sugott, hol lelkesen deklamált; kevesebb igyekezet többet ért volna.

Viszont több igyekezet nem ártott volna a szereplőknél. Az I. felvonásbeli szerepnemtudás egyenesen botrányos volt. A különben sem gazdag cselekményü felvonást a kinos várakozások és a sugó érdeklődései borzasztóan unalmassá tették.

A főszerepben *Tóth Elek* remekelt. Hidy elegáncziája, mély érzése, föltétlen biztos fellépése teljes sikert biztosítottak neki. *Peterdy Sándor* realiztikus, élethü alakítása mindegyik felvonásnak élénkséget kölcsönzött. A komoly üzletem ert, szigoru apát és érzéses térfit nem lehet jobban ábrázolni. A fő női szerep *Angyal Ilka* kezében volt, kin látszott, hogy egész tudását és tehetségét viszi szinpadra. Utolsó részletekig kidolgozta szerepét s mindenttt a markáns vonások kiemelésével hatott.

Két kisebb szerepről kell még megemlékeznünk. *Nagy Sándorról* komoly, élethü alakításáért dicsérettel, *Szilágyi Bertáról* pedig szánalmas bárónői kosztümje s mesterkelt sóhajai és komikussá vált tragikus arczjátéka miatt: derűltséggel.

A kis szerepeknél nagy volt a szerepnemtudás; szerencse, hogy a darab vége felé csak a főbb szereplőket küldi a szerző a szinpadra. Talán ismerte a váradi színészeti viszonyokat.

Dr K. A.

Baccarat — másodsor. A színház tegnapi drámai ujdonsága, a »Baccarat« dráma

ma este másodsor kerül előadásra, ezuttal A. bérletben, holnap este pedig harmadsor, a C. bérlek estéjéül.

Kütelki herczegnő — Gül Baba. Még e hónapban két nagysikerü magyar operettet mutata be a Szigligeti-színház. Már folynak a próbák s talán a jövő hétre kitűzhető lesz a »Kütelki herczegnő« a Népszínház lágerdarabja és mindjárt követi ezt a legdivatosabb magyar operett, a »Gül — Baba« bemutatója. A jövő héten egyébként felelevenitik teljesen új rendezés és betanulás mellett a »New-York szépe«-t.

Igazságszolgáltatás.

Az iparhatóság illetékessége. A kereskedelmi miniszter 1905. aug. 10-én 39009. sz. a. kelt elvi határozata szerint az ipartörvény 176. §-sa szerioti vitás ügyekben az eljárásra az az iparhatóság illetékes, melynek területén a panaszlott üzlete vagy telepe a panasz tárgyául szolgáló igény keletkezési idejében fennállott.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Febr. 17. Mucsaí vásár: tisztí estély a Kereskedelmi Csarnokban.

Február 18: Czukrászok bálja.

Február 24. Az élesdi állami tisztviselők táncestélye.

Február 24. Az ipar fejlesztő és pártoló egyesület bálja.

Febr. 24. A kiskereskedők tánc-estélye.

A czukrászbál.

A nagyváradi czukrász-íjúság szorgalmasan készíti elő zártkörü bálját, amely, mint megirtuk már s farsangi naptárunk is jelzi, február 18-án, vasárnap fog letolyni a Zöldfa-szálló termében. A bál élén *Bence Gyuláné* zászlóánya áll. A multság fényesnek ígérkezik. Jegyet csak meghívó mellett lehet váltani.

Kolon-próba. *Papp Imréné* védnöksége alatt pompás sikert ért tegnap a haladó-kolon próbabálja. A disztिंगvált, szép multság ropogós csárdással kezdődött, utánna persze turtánczok következtek. A mindkét nembeli fiatalság fényes bizonyítványt állított ki ügyességéről. Örömeire *Kovács Tivadar* balletmesternek és nem kisebb gyönyörűségére a szülőknek, akik maguk is kedvet kaptak gyermekeik mulatásán s nem egyszer tánczba is fogtak. A négyest mintegy negyven pár tánczolta. A jelen voltak sorában a következőket sikerült följegyezni:

Asszonyok: Papp Imréné, Nadányi Károlyné, Székely Sándorné, Csapó Dezsőné, Óváry Sándorné, Kaczvinszky Andorné, Juszt Károlyné, Jancsó Lajosné, Sártory Endréné, Matolai dr-né, Balog Lászlóné, dr Imrik Gusztávné, Nagy Mártonné, Sal Istvánné, Géczy Gézané, Ferdényi Olivérné.

Leányok: Óváry Margit, Farkas Lilla, Szeghi Jolán, Csapó Rózsi, Székely Ilonka, Saágy Teréz, Géczy nővérek, Ferdényi Ilonka, Óváry nővérek, Imrik nővérek, Juszt Margitka, Hoffmann Gizi, Papp Manyika, Farkas Hajnalka, Sártory Annuska és Irmuska. stb.

Muzsikáról *Bebe* Károly bandája gondoskodott, kifogástalanul és jókedvűen.

Tűzoltó bál. P.-Szőlőson folyó hó 11-én tartotta meg a peczeszölősi önkéntes tűzoltók egyesülete jól sikerült bálját. A bál tiszta jóvedelme az egyesület alapjárára lett fordítva. Az estélyen a következők fizettek felül: Béres István, Roskovits Béla, Ozsváth Sándor 2—2 koronát, Reteg Mariska, Csáky Mihály, Hanga

Pál, Kangó János, Lányi Gyula, Mészinszka Márton, Nagy János, Reteg Ignác, Pénzes Lajos, Szombathy Antal 1—1 koronát, N. N. 20 fillért. Szíves adományaikért ez uton mond hálás köszönetet az egyesület.

Kiskereskedőkink tánczestélye. A Kereskedelmi Csarnok összes termeit folyó hó 24-én ismét egy kedélyes tánczestély fogja hangossá tenni. A Nagyvárad és Biharmegyei Kiskereskedők Társulata, mint az eddigi években ugyan az idén is fényes sikerűnek ígérkező zártkörű tánczestélyt fog rendezni. Az estély iránt városunk közönségének érdeklődése már is nagyban nyilvánult. A tánczestélyt megelőzőleg kedves hangverseny lesz. A műsor a következő pontokból áll. Elnöki megnyitó. 1. Magyar dalok. Hegedűn, czigányzene kíséret mellett előadja: Fényes Annuska. 2. Couplék. Előadja *Tihanyi Miklós*, a Szigligeti Színház tagja. 3. Simphonia. Dancta Op. 98. Smerhovszky József zenetanár közreműködésével előadják hegedűn Huszár István és Szűcs Gyula, zongorán kíséri György Pál. 4. Enekszámok. Előadja R. Réthy Laura, zongorán kíséri Smerhovszky József zenetanár. A műsor elég biznysága annak, hogy az estély igen kedélyes lesz. Belépti díjak: családijegy 5 korona, személyjegy 2 kor., karzatjegy 1 korona.

TÁVIRATOK.

A francia kulturharcz.

Budapest, febr. 14. (Saját. tud. táv.) A párizsi Gauloisnak jelentik Rómából, hogy a pápa francia kultuszegyesületeket csak akkor hajlandó elismerni, ha a szétválasztó törvény végrehajtó rendeletében határozottan kijelentik, hogy csakis a püspökök által jóváhagyott kultuszegyesületeket ismerik el törvényeseknek. Azt az intézkedést, a mely egy gall egyház létesítését teszi lehetővé, a Vatikán határozottan visszautasítja. — Párisba egyuttal azt is jelentik több vidékről, hogy a templomok leltározása a katolikusok ellenállása miatt, a kik a templomokban eltorlaszolták magukat, nem volt végrehajtható. Corsica több városában jelentékeny rendzavarás volt.

A vivieri püspök pásztorlevelet tett közzé, amelyben felhívja a lelkészeket, hogy teljesítsék lelkészi kötelességüket és mindenestre várják be a pápa utasítását.

NYILTTÉR.

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA

középkolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kisgazdák számára.

Irtá: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a
Szent László nyomdában.
Szigligeti Dezső-utca 5. sz.

Ára **20 fillér.**

Videkre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

REGÉNYCSARNOK.

Györgyejev Foma.

Irtá: Gorkij Maxim 38.

Ötven év múlva senki sem fogja elhinni, hogy én, Ananij éltam a világon — senki. S hogy én, Ananij, senki mástól nem féltam, csak az Istentől. S hogy én valamikor paraszt voltam s két hold földem volt, öreg koromban pedig tizenegyezer hold földnek, erdőnek s két millió rubelnek vagyok a tulajdonosa.

— Mindig a pénz! — mondta Foma elégedetlenül. — Mi öröme van benne az embernek?

— Hm! — mormogott Ananij. — Rossz kereskedő lesz te belőled, ha még most sem ismered a pénz hatalmát.

— Hát ki ismeri? — kérdezte Foma.

— Én — felelt Ananij meggyőződéssel — és minden okos ember. Majakin is ismeri. Pénz? Nagy dolog az, öcsém. Gondold csak meg, hogy mi minden van abban. Hogy az tele van emberi erővel és emberi észszel. Ezer meg ezer ember fekteti bele az esztét. Te pedig beledobhatod a kályhádba s nézheted, hogy hogyan ég. Ebben a perczen fogott érezni, hogy milyen hatalmas vagy.

— Ilyet csak nem teszünk.

— Mert ostobák vagytok. A pénzt mindenki üzletekbe fekteti, az üzletek kenyeret adnak a népnek, te pedig ura vagy ezeknek az embereknek. Mi végre teremtette Isten az embert? Hogy az ember imádkozzék.

Az Isten egyszer unatkozott, mert egyedül volt s akkor teremtette az embert. Kedve támadt ahhoz, hogy hatalmas legyen. Mivel pedig az embert a maga képére teremtette, az ember is hatalmas akar lenni. Es mi más az, ami hatalmat ad, ha nem a pénz? Így van? Nos hoztál pénzt?

— Nem — felelte Foma. A sok beszéd-től fájt a feje s örült, hogy végre a tulajdonképpen tárgyra tértek.

— Miért nem? — kérdezte Ananij szigorúan s összeránczolta a szemöldökét. — Itt a terminus, fizetned kell.

— Holnap megadjuk a felét.

— Miért csak a felét? Az egészséget akarom.

— Magunknak is nagy szükségünk van rá.

— Hát nincs? Nekem is kell.

— Várjon.

— Nem várok. Nem vagy te olyan, mint az atyád volt. Az ilyen gyereknépség sohasem megbízható. Egy hónap alatt tönkretelheted az üzletedet s akkor én bottal üttem a pénzem nyomát. Holnap fizess ki az egészséget, ha nem fizetsz, óvatlatom a váltóidat. Én hamar végzek.

Foma figyelmesen nézte Ananijt s csodálkozott. Ez már nem volt az az öregember, aki láttnoki arccal beszélt az ördögről. Arcza, szeme egészen megváltozott; most keményen nézett, ajkain kegyetlen mosolygás látszott s az orrán levő erecskék mohón reszkettek. Foma belátta, hogy ez az ember nem fogja kimélni, ha nem fizet pontosan s attól félt, hogy az üzlet jó hírenek ártani fog, ha a váltókat óvatolják.

— Ugy látszik, nem megy nagyon jól az üzlet? — kérdezte Ananij nevetve. — Mondd meg hát őszintén, hova szórtad az atyád pénzét?

Foma próbára akarta tenni az öreget.

— Az üzlet nem megy jól — mondta sötéten, — megrendelések nem igen érkeznek s aki rendel is, hitelbe vásárol.

— Ugy? — Hát segítsek? Így áll a dolog?

— Így. — Legyen olyan szíves s adjon halasztást. kérte — Foma s lesütötte a fejét.

— Hm! Hát az atyád iránt való barátság-ból segítsek rajtad? — Jó, hát segíték.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, febr. 14.	
Buza okt. — — — —	16.82
Rozs okt.-re — — — —	17.12
Tengeri április 1906 — — — —	14.—
Zab ápr.-ra — — — —	13.64
Repeze aug.-ra — — — —	—

Értéktözsde.

Budapest, febr. 14.	
Oszták hitelrészvény — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — —	796.—
Leszámitoló bank — — —	506.—
Rimamurányi — — —	525.—
Oszták-m. államvasuti részvény	670.—
Közuti vasut — — —	594.—
Városi villamos vasut — — —	327.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1906 febr. 14-én

Magyar aranyáraddék 4%	114.50
Magyar koronajáradék 4%	95.05
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	86.25
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	96.—
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölesön —	218.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön —	161.—
Oszták járadék papirban — — —	99.75
Oszták járadék ezüstben — — —	100.75
Oszták korona járadék — — —	118.10
Oszták járadék aranyban — — —	100.—
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	160.—
Oszták-magyar bankrészvény — — —	16.25
Magyar hitelbank részvény — — —	793.—
Oszták hitelbank intézeti részvény — — —	672.—
Oszták-magyar államvasuti részvény — — —	669.—
20 frankos arany (Napolendor) — — —	190.09
Német birodalmi márka — — —	117.30
London vista — — — —	240.47
Páris vista — — — —	96.47
20 márkás arany — — — —	23.48

SZERKESZTŐI PÓSTA.

H. L. Győr. A rokonszenv kölesönös. Minél gyakrabban lássuk. Egyébként levél is megy hamarosan.

M. Sobase polemizáljunk azzal a csárdással. Ugy volt, ahogy megirtuk. Punktum.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
1787—1906 szám.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a Gazdasági és Iparbank részvénytársaságnak Zöldfa-utcai zálogkölcson üzletében a lejárt és meg nem hosszabbított illetve ki nem váltott zálogtárgyak folyó évi február hó 21-ik napján reggel fél 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételezései a rendőrkapitányi hivatali hirdetési tábláján valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1906. február hó 10.

1508

Gerő,
r. főkapitány.

Hirdetés.

A **NAGYVÁRADI HITELBANK** részvénytársaság. (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

Elfogad betéteket.

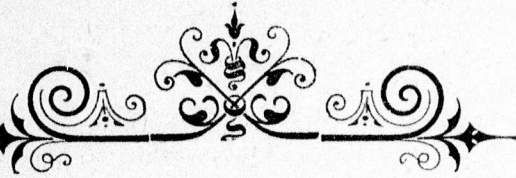
Legalább 3 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Leszámitol váltókat.

Előleget ad: értékpapírokra, ékszerekre és terményekre.

Jelzálog kölcsönt nyújt: házakra és földbirtokra.

Az igazgatóság.

Ajánlom a következő

asztali boraimat

f. adózottan **10—25 L. fonott üvegekben** (demyon)

1. n.-várad **új bor** literje **28** és fél kr.
 2. 1904. **ó bor** » **31** és fél kr.
 3. 1904. **ó vörös bor** » **45** és fél kr.
- Ugyan e borokat **50—100 literes hordókban**, fogy. adó nélkül — házhoz szállítom vagy vasuti állomásra adom **18—21—35** frt. Hl. árban.

Molnár Lajos,

szőlőbirtokos, Schlauch-tér 18. 1420.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

értelmezi a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3/4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árú kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképsz-lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyancsak kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1/5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók A villamos mű igazgatósága elvállalja

— villamosvilágítási —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett. **Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.**

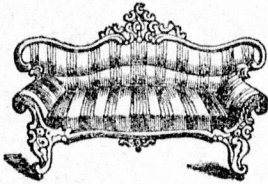
Villamos szerelők felvételnek a villamos műnél.

A butorvásárlók figyelmébe.

Olcsó

bútor

gyári árban, kezeség mellett

háló-, ebédlő-, szalon- és izzólámpa berendezések, valamint az egyes butordarabok a

Magyar Műbutorgyár

részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő u. elején.

Ipari és kereskedelmi vezető:

PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás-, szálloda- és kávéház-berendezések műipari vállalata, — Kivánatra tervek és költségvetések.

Telefon 421 szám

Tisztításhoz csak

Globus
tisztító kivonatot

használjunk
Legjobb tisztítószer
a világon

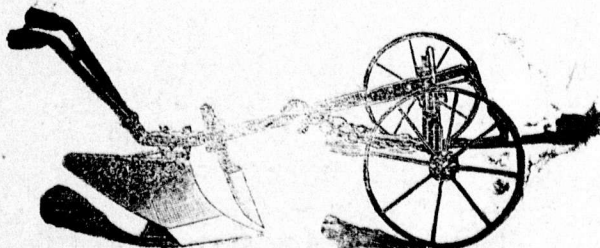
HIRDE T É S E K

jutányos árban
felvételnek a

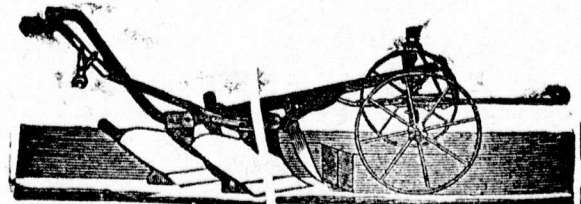
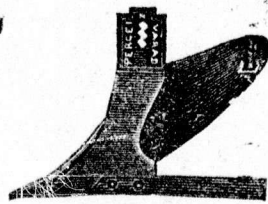
„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

PERGE és ROZSLAY gazdasági gép- és ekegyára

utóda

Gyár: Lukács György-u.

Nagyváradon.

Raktár: Nagyvásár-tér.

Mindennemű talajviszonyoknak megfelelő ekéket és egyéb talajmüvelő eszközöket készít a legjobb minőségben.